

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

سکه دوز بلوچ

گروه شغلی

صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۸	۱	۰	۲	۲	۰	۰	۰	۱
Isco-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۱-۹۹۰-۱۷-۷۱۳۸

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۴/۶/۱۶

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۷۳۱۸-۸۱-۰۲۲-۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی صنایع دستی (دوخت های سنتی) :
علی موسوی مدیر کل دفتر طرح و برنامه های درسی
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
صدیقه رضاخواه رییس گروه صنایع دستی و هنر
شهبین پزشکی کارشناس دوخت های سنتی
نسرین کاردانی اصفهانی عضو کمیته تخصصی دوخت های سنتی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

- این استاندارد طی تفاهم نامه شماره ۱۰۰/۹۱۹۹ مورخ ۹۳/۳/۲۴ بین سازمان و معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری تدوین شده است .
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان سیستان و بلوچستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

تهدیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	اسما نارویی	کارشناسی	مدیریت دولتی	مربی	۱۱ سال	۰۹۱۵۵۴۷۲۹۳۴ pardis.narouei@yahoo.com
۲	منور میری	دیپلم	خیاطی	مربی	۱۰ سال	۰۹۳۷۴۰۹۴۶۵۵
۳	فریبا شه بخش	کارشناسی	طراحی دوخت	مدیر و موسس و مربی	۱۶ سال	۰۹۱۵۳۴۰۴۶۳۲
۴	فاطمه الهیاری	کارشناسی	طراحی دوخت	مدیر و موسس و مربی	۲۶ سال	۰۹۱۵۳۴۹۰۱۲۸
۵	نجمه براهویی	کاردانی	طراحی لباس	مربی	۱۸ سال	۰۹۱۵۹۴۳۴۶۳۵
۶	صدیقه رضاخواه	لیسانس	شیمی	رئیس گروه برنامه ریزی درسی	۲۳ سال	۶۶۵۶۹۹۰۰
۷						تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیبانه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدودی با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوری با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :
سکه دوز بلوچ
شرح استاندارد آموزش شغل :
سکه دوز بلوچ شغلی است در گروه صنایع دستی (دوخت های سنتی) و شامل شایستگی هایی از قبیل آماده سازی طرح , انجام دوخت های مقدماتی و تکمیلی با کمک انواع پولک ,آینه , دکمه و صدف همچنین دوخت دیوار کوب و دوخت انواع قاب آینه , دوخت انواع کارهای حجمی , دوخت محراب (گپتان) و نگهداری و لکه گیری سکه دوزی ها و وسایل تزئینی می باشد و با مشاغلی از قبیل فروشگاه های صنایع دستی و نمایشگاه ها در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش : ۱۲۷ ساعت زمان آموزش نظری : ۲۴ ساعت زمان آموزش عملی : ۱۰۳ ساعت کارورزی : - ساعت زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی به (درصد):
آزمون نظری: ۲۵٪ آزمون عملی: ۶۵٪ اخلاق حرفه ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
فوق دیپلم صنایع دستی با ۴ سال سابقه کار مرتبط دیپلم با ۸ سال سابقه کار مرتبط

تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی)

هنر آراستن پارچه با سکه و انواع مواد تزئینی از جمله پولک، مهره، آینه، دکمه و... در انواع دیوار کوب، قاب آینه و اشیاء تزئینی میباشد که خاص منطقه بلوچستان است.

اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی):

Embroidered coin

مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

۱- سوزن دوزی مناطق خاص

۲_ آینه دوزی

جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

- الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب: جزو مشاغل نسبتا سخت طبق سند و مرجع .....
- ج: جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د: نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی‌ها

ردیف	عناوین
۱	آماده سازی طرح کار در سکه دوزی
۲	انجام دوخت های مقدماتی سکه دوزی
۳	انجام دوخت های تکمیلی سکه دوزی
۴	انجام دوخت دیوار کوب و دوخت انواع قاب آینه
۵	انجام دوخت انواع کارهای حجمی
۶	دوخت محراب (گپتان)
۷	نگهداری و لکه گیری سکه دوزی ها

	زمان آموزش			عنوان:
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			آماده سازی طرح کار در سکه دوزی
کاغذ پوستی آینه کوچک و بزرگ قابدار انواع پولک (ستاره -برگ- هلال- نیم هلال- شیشه- دکمه- صدف) مقوا چسب آبکی چسب چوب یراق ۱ سانتی یراق ۲ سانتی منجوق مهره مروارید کاموا ابریشم			۱ ۱ ۱ ۱ ۰/۵ ۰/۵	دانش: تاریخچه سکه دوزی طرح های سکه دوزی و نقوش مورد استفاده در آن (مربع، قاب عکس، هلال، نیم هلال، دایره، و نیم دایره، محراب کوچک و بزرگ، سکه های روتختی) پارچه مناسب سکه دوزی ابزار و مواد اولیه سکه دوزی (آینه - پولک در مدل های مختلف - مقوا و ... طرح های سکه دوزی و نقوش مورد استفاده در آن روش های انتقال طرح بر روی پارچه و کارتن مخصوص سکه دوزی
	۲ ۲ ۲ ۱ ۳			مهارت: طراحی اولیه الگوی سکه دوزی تهیه الگوی اولیه طرح های مربع، دایره و نیم دایره، گل گیتار، قاب عکس و ... برش کارتن متناسب با طرح اولیه اتصال پارچه و زمینه کار بر روی کارتن چیدمان انواع پولک و مروارید با توجه به نوع مقیاس طرح
				نگرش: رعایت اخلاق حرفه ای دقت در کار کنترل کیفیت دوخت
				ایمنی و بهداشت: رعایت ارگونومی رعایت نکات ایمنی و بهداشت
				توجهات زیست محیطی:

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: انجام دوخته‌های مقدماتی سکه دوزی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۵	۲۱	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاغذ پوستی آینه کوچک و بزرگ قابدار انواع پولک (ستاره -برگ- هلال- نیم هلال- شیشه- دکمه- صدف) مقوا چسب آبکی چسب چوب یراق ۱ سانتی یراق ۲ سانتی منجوق مه‌ره مروارید کاموا اب‌ریشم			۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	دانش: پارچه های مورد استفاده در سکه دوزی (ساتن، مخمل) انواع دوخت داخل و خارج طرح سکه دوزی روش دوخت مروارید اطراف کار و دور آینه متن کار انواع نوارهای تزئینی چیدمان پولک و.... انواع آینه قابدار انواع یراق ۱ سانتی و دو سانتی
		۳ ۳ ۵ ۵ ۵		مهارت: دوخت بافت مروارید لبه داخلی و دوخت مروارید سطح کار دوخت انواع پولک های انتخاب شده (ماه کامل، حلقه و شکوفه) دوخت نوارهای تزئینی در اطراف و متن کار سکه دوزی دوخت و چیدمان پولک در گلبرگ تو خالی، گوشواره، گل مرواریدی و شمشیری دوخته آینه قابدار و دوخت آینه بدون قاب با تکنیک دندان موشی
				نگرش: احیای دوخت های سنتی رعایت اخلاق حرفه ای دقت در کار
				ایمنی و بهداشت: رعایت اصول ارگونومی رعایت نکات بهداشتی و ایمنی
				توجهات زیست محیطی:

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان:
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۲۲	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			انجام دوخت های تکمیلی سکه دوزی
کاغذ پوستی آینه کوچک و بزرگ قابدار انواع پولک (ستاره -برگ- هلال- نیم هلال- شیشه- دکمه- صدف) مقوا چسب آبکی چسب چوب یراق ۱ سانتی یراق ۲ سانتی منجوق مهره مروارید کاموا ابریشم			۱ ۱ ۲ ۱	دانش: روش اتصال آینه وسط کار سکه دوزی طریقه آستر کشی روش ساخت شرابه و منگوله روش ساخت دور دوزی مروارید
		۳		مهارت: برش و چسباندن آینه بوسیله چسب چوب و اتصال کارتن محافظا برش پارچه آستری، چسباندن به کارتن محافظ و دوخت آستری تهیه شرابه و منگوله با استفاده از نخهای ابریشمی و کاموا تهیه شرابه و منگوله به وسیله انواع مروارید و مهره رنگی و نخ مخصوص و اتصال آن به پایین و گوشه های سکه دوزی اتصال قطعات ضمیمه در طرحهای بزرگ
		۵		
		۵		
		۳		
		۲		
				نگرش: تقویت ابتکار عمل و سرعت عمل حفظ میراث فرهنگی
				ایمنی و بهداشت: رعایت ارگونومی رعایت نکات بهداشتی و ایمنی
				توجهات زیست محیطی:

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: انجام انواع کارهای حجمی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۹	۲۶	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع لکه برها آب اسفنج اتو دستمال سفید برس گردگیری			۱	دانش: طراحی الگو و پیاده کردن طرح
			۱	آماده سازی رویه کار
			۱	طراحی جلد قرآن، جلد دستمال کاغذی، گلدان به شکل سه بعدی
		۷		مهارت: برش قطعات دستمال کاغذی، کعبه، گلدان، جلد قرآن و جعبه های تزئینی عروس
		۵		دوخت پارچه مخمل، چیدمان پولک، نوار تزئینی و بافت مروارید
	۷		دوخت قطعات بترتیب کوچک و بزرگ در کنار یا بالا و پایین یکدیگر و ساخت اشکال سه بعدی	
	۲		وصل کردن قطعات کار و کف کار	
	۵		برش و آستر کشی و اتصال آن به قطعات دیگر	
	نگرش: احیا و به روز نمودن سکه دوزی بلوچستان و استفاده در تزئینات امروزی			
	ایمنی و بهداشت: رعایت ارگونومی رعایت نکات بهداشتی و ایمنی			
	توجهات زیست محیطی:			

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: دوخت محراب (گپتان)
	جمع	عملی	نظری	
	۲۱	۱۹	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاغذ پوستی آینه کوچک و بزرگ قابدار انواع پولک (ستاره -برگ- هلال- نیم هلال- شیشه- دکمه- صدف) مقوا چسب آبکی چسب چوب یراق ۱ سانتی یراق ۲ سانتی			۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	دانش: اندازه گیری و طراحی تابلوهای بزرگ سکه دوزی انواع تابلو (زمینه کم کار یا پرکار) روش چیدمان پولک یا مروارید روش مهار تابلو بر روی دیوار روش استفاده از پارچه های ضخیم و مقاوم
منجوق مهره مروارید کاموا ابریشم	۵ ۵ ۵			مهارت: برش پارچه های ضخیم برش محراب با زمینه پارچه مخمل دوخت تابلوی محراب کوچک و بزرگ، آویز، اوپن، قاب عکس ها استفاده از انواع یراق، خر مهره، دکمه های صدفی، صدف،.... مروارید رنگی مهره های رنگی
			۴	نگرش: احیا و به روز نمودن سکه دوزی بلوچستان و استفاده در تزئینات امروزی
				ایمنی و بهداشت: رعایت ارگونومی رعایت نکات بهداشتی و ایمنی
				توجهات زیست محیطی:

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان:
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۵	۴	
				نگهداری و لکه گیری سکه دوزی ها
تجهیزات، ابزار، مواد، مصرفی و منابع آموزشی				دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
انواع لکه برها آب اسفنج اتو دستمال سفید برس گردگیری جعبه کمک های اولیه کپسول آتش نشانی			۰/۵ ۱ ۰/۵ ۱ ۱	دانش: روش محافظت در سکه دوزی لکه گیری سکه دوزی ها اصول نگهداری از سکه دوزی های پارچه ای حوادث احتمالی در کارگاه و راه های پیشگیری آن وسایل اطفاء حریق و جعبه کمک های اولیه
		۳ ۲		مهارت: چگونگی زدودن گردو غبار از سکه ها و براق و درخشان کردن سکه ها نگهداری سکه ها در مکان مناسب جهت جلوگیری از پوسیدگی و یا تخریب پولک ها
				نگرش: حفظ میراث و ارزش های بومی منطقه داشتن محیطی سالم برای یادگیری فنون
				ایمنی و بهداشت:
				توجهات زیست محیطی:

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز اتو	استاندارد	۱ عدد	
۲	میز	۳ متری	۲ عدد	
۳	صندلی	ویژه کارآموزان	۱۵ عدد	
۴	تخته سیاه	وایت برد	۱	
۵	لوازم کمک آموزشی	استاندارد	۳	
۶	فیلم های آموزشی	استاندارد	۳	
۷	وسایل کمک آموزشی	استاندارد	۳	
۸	وسایل آتش نشانی	استاندارد	۱	
۹	وسایل کمک های اولیه	استاندارد	۱	

توجه: - تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	بشکاف	معمولی	۱۵ عدد	
۲	سوزن	ویژه سوزن دوزی	۲ بسته	
۳	قیچی	معمولی	۵ عدد	
۴	خط کش	فلزی	۱۵ عدد	
۵	آینه	کوچک و بزرگ	۲۰۰ گرم	
۶	پاکن	معمولی	۱۵ عدد	
۷	سمباده	نرم	چند تکه	
۸	کارتن	معمولی	چند تکه	
۹	مقوا	معمولی	چند برگ	
۱۰	برس	نرم	۱ عدد	
۱۱	دستمال	معمولی	چند عدد	
۱۲	پنبه	معمولی	۳ بسته	
۱۳	اسفنج	معمولی	۳ متر	
۱۴	کاردک	معمولی	۵	
۱۵	گچ	معمولی	۱۵	
۱۶	ماژیک	وایت برد	۱۵	

توجه: ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- بر گه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع پارچه	نخی، تترون، داکرون، گاندی، ابریشم، فاستونی، کشمیر	از هر کدام ۲ متر	
۲	انواع نخ	دمسه، عمامه، گلابتون، قرقره	به مقدار کافی	
۳	تور	در رنگ های مختلف	به مقدار لازم	
۴	کاموا	در رنگ های مختلف	به مقدار لازم	
۵	کاغذ	شطرنجی	۱ کیلو	
۶	مداد	HB	۱۵ عدد	
۷	کاغذ	الگو	۱ کیلو	
۸	کاغذ	پوستی	۱ کیلو	
۹	منجوق	ویژه سوزن دوزی	۱۵ مثقال	
۱۰	انواع پولک	ستاره، برگ، هلال، نیم هلال، شمشیر، صدف	۱۵ مثقال	
۱۱	انواع نوارهای یراق	در اندازه مختلف	چند متر	
۱۲	چسب	آبکی	چند بسته	
۱۳	دکمه	در طرح های مختلف	به مقدار کافی	
۱۴	صدف	در طرح های مختلف	به مقدار کافی	
۱۵	مروارید	شماره ۳-۴-۵	۱۵ بند	
۱۶	اشک	در طرح های مختلف	۱۵ بند	
۱۷	آب	ولرم	به مقدار کافی	
۱۸	صابون	خیاطی	۱ قالب	
۱۹	یخ	معمولی	مقداری	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	WWW.KARDANI-HOMA.COM
۲	Taban-art-line.ir
۳	
۴	
۵	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
	ندارد			